

Leeswijzer examenreglement en PTA

Waarom deze leeswijzer?

Een aantal zaken zijn in de bovenbouw anders georganiseerd dan in de onderbouw. Veel zaken met betrekking tot de (school)examens zijn geregeld in het PTA en in het examenreglement. Deze handleiding helpt je om deze twee documenten beter te begrijpen en om te onthouden wat belangrijk voor jou is.

Om deze handleiding zo leesbaar mogelijk te houden, hebben we de tekst zo kort mogelijk gehouden. Wil je meer weten, kun je dat vinden in het volledige examenreglement.

Bij deze leeswijzer horen ook twee bijlagen:

Bijlage 1: een woordenlijst waarin allerlei begrippen nog een keer duidelijk worden uitgelegd;

Bijlage 2: een namenlijst van mensen bij wie je terecht kunt als je meer vragen hebt.

Waarom is een PTA belangrijk?

PTA staat voor Programma van Toetsing en Afsluiting. Er wordt van ieder vak dat meetelt voor het schoolexamen een PTA gemaakt, dat is wettelijk verplicht. In het PTA kun je precies zien welke toetsen meetellen voor je schoolexamen, waar ze over gaan, hoe zwaar ze tellen en of ze herkansbaar zijn.

Waarom is een examenreglement belangrijk?

Een schoolexamenreglement is een verzameling van regels waarin is vastgesteld hoe de (school)examens verlopen, wat de regels zijn bij de (school)examens, wat de procedure is bij klachten, enzovoort. Het is voor scholen verplicht om een examenreglement te hebben én om dit op de website te plaatsen. Je kunt het dus ook op onze website vinden. Op de volgende bladzijdes vind je de belangrijkste zaken op een rijtje.

Leeswijzer PTA

Algemeen

In het programma van toetsing en afsluiting vind je alle verschillende onderdelen die samen het schoolexamencijfer bepalen. Dit schoolexamencijfer vormt 50% van het eindcijfer op je diploma. De overige 50% wordt bepaald door het centraal schriftelijk examen (CSE). Per vak verschilt het in welk leerjaar er voor het eerst onderdelen uit het PTA aangeboden worden. Bij sommige vakken is dit al in mavo 3, havo 4 of vwo 4, terwijl dit bij andere vakken pas in het examenjaar het geval is. Een PTA is hetzelfde voor alle leerlingen in een bepaald leerjaar.

We werken met zogenaamde cohort-PTA's waarbij het cohort jouw jaren in de bovenbouw omvat. Start je dit schooljaar in mavo 3 dan zit je in het cohort 2024-2026, terwijl als je vorig jaar in vwo 4 bent gestart je in cohort 2023-2026 zit. Het PTA voor het betreffende leerjaar moet voor 1 oktober van dat leerjaar vastgesteld zijn en kan daarna alleen nog in uitzonderlijke gevallen aangepast worden met toestemming van de onderwijsinspectie. Dit schooljaar was dat 1 oktober 2024. Wel is het zo bij cohort-PTA's dat het stuk van het PTA dat gaat over het volgende schooljaar voor 1 oktober van dat schooljaar gewijzigd kan worden. In de huidige PTA's kan dus voor 1 oktober 2025 het stuk dat gaat over het schooljaar 2025-2026 of 2026-2027 gewijzigd worden.

Wat kun je allemaal vinden in het PTA?

In het PTA vind je allerlei informatie:

- Welk percentage van het schoolexamen in welk jaar wordt afgenomen;
- Uit welke domeinen het examenprogramma bestaat;
- Welke PTA-onderdelen in welke jaar en in welke toetsweek of periode worden afgenomen;
- In welke vorm de het PTA-onderdeel wordt afgenomen (S – schriftelijk, P – Praktische Opdracht, M – Mondeling, H – Handelingsdeel)
- Een korte omschrijving van de inhoud van de verschillende PTA-onderdelen;
- Of de lesstof alleen op het schoolexamen wordt getoetst of ook onderdeel is van de stof van het centraal examen;
- Op welke domeinen van het examenprogramma de verschillende PTA-onderdelen betrekking hebben;
- De weging voor het schoolexamen;
- Of het PTA-onderdeel herkansbaar is of niet;
- Welke hulpmiddelen je bij de verschillende PTA-onderdelen mag gebruiken;
- Indien van toepassing, de duur van het schoolexamen;
- Indien van toepassing, de weging voor de overgang.

Leeswijzer examenreglement

Afwezigheid bij schoolexamens

Je snapt dat het belangrijk is dat je altijd aanwezig bent bij een schoolexamen. Maak dan ook geen afspraken op deze dagen. Ben je toch afwezig door bijvoorbeeld ziekte, dan moeten je ouders of verzorgers je afwezig melden voor 08.15 uur op de dag van het schoolexamen. Mis je een schoolexamen dan haal je die in op het inhaalmoment. Ben je dan weer afwezig dan haal je de toets in bij het herkansingsmoment na periode 3 (voor de examenklassen) of aan het einde van het jaar (voor de voorexamenklassen). Wanneer je een schoolexamen mist en je bent niet afgemeld hiervoor dan wordt dit gezien als een onregelmatigheid (zie hieronder).

Becijfering

Een schoolexamen (SE) kan schriftelijk (S) of mondeling (M) afgenomen worden of in de vorm van een handelingsdeel (H) of praktische opdracht (PO). De cijfers die je voor je schoolexamens haalt in het het voorexamenjaar of in vwo 4 tellen zowel mee voor de overgang als voor het schoolexamen. Je neemt deze cijfers dus mee naar je examenjaar. De weging van de schoolexamens en praktische opdrachten kun je vinden in het PTA.

Het schoolexamencijfer dat je aan het einde van het examenjaar behaald hebt, wordt samengesteld uit het gewogen gemiddelde van alle cijfers die je hebt behaald voor de verschillende SE's en PO's. Het cijfer wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1,0 tot en met 10,0. Als het cijfer op twee of meer decimalen eindigt, wordt dit cijfer afgerond één decimaal.

De vakken lichamelijke opvoeding en oriëntatie op het vervolgonderwijs worden beoordeeld met 'voldaan'. Het profielwerkstuk op de mavo wordt beoordeeld met 'voldoende' of 'goed'.

Combinatiecijfer

Het combinatiecijfer is op havo en vwo opgebouwd uit meerdere vakken. Hieronder geven we aan om welke vakken het gaat. Het combinatiecijfer is belangrijk voor het examenjaar omdat het je één of meerdere compensatiepunten op kan leveren.

Havo 4	Havo 5
CKV	CKV
Levensbeschouwing	Godsdienst
Maatschappijleer	Maatschappijleer
	Profielwerkstuk (PWS)

Vwo 4	Vwo 5	Vwo 6
CKV (atheneum)	CKV (atheneum)	CKV (atheneum)
Maatschappijleer	Levensbeschouwing	Godsdienst
Wetenschapsoriëntatie (WON)	Maatschappijleer	Maatschappijleer
	Wetenschapsoriëntatie (WON)	Wetenschapsoriëntatie (WON)
		Profielwerkstuk (PWS)

N.B. Voor leerlingen die instromen vanuit havo 5 in vwo 5 geldt dat zij een vrijstelling krijgen voor CKV en maatschappijleer. Levensbeschouwing moet wel gevolgd worden en WON moet worden ingehaald. Hun combinatiecijfer bestaat dus slechts uit drie onderdelen.

Deadlines bij praktische opdrachten en handelingsdelen (PO)

Als een handelingsdeel op de afgesproken datum niet afgerond is, worden jij en je ouders of verzorgers daarvan op de hoogte gebracht zodat er nieuwe afspraken gemaakt kunnen worden over de afronding. Handelingsdelen moeten namelijk altijd voldaan worden. Als er een reden is dat jij een handelingsdeel niet kan doen (bijvoorbeeld deelname aan LO), dan kan je daarvoor ontheffing aanvragen bij de examencommissie. Let op dat er voor een ontheffing altijd een onderbouwing (bijvoorbeeld een verklaring van een arts) nodig is.

Voor het inleveren van praktische opdrachten wordt een deadline aangegeven. Het overschrijden van de deadline is alleen bij een geldige reden toegestaan. Een verzoek tot uitstel moet uiterlijk één week voor de deadline ingediend worden bij de examencommissie. In bijzondere gevallen of bij calamiteiten kan hiervan afgeweken worden.

Als de examencommissie geen uitstel verleent, geldt dat wanneer het PO niet voor de deadline ingeleverd wordt, krijg je nog één week de tijd om de opdracht in te leveren. De vakdocent kijkt de opdracht in dit geval gewoon na volgens het geldende antwoordmodel. In de praktijk betekent dit dat je één punt (van de tien) kwijt bent omdat je de opdracht niet op tijd hebt ingeleverd. Als je na een week de opdracht nog steeds niet ingeleverd hebt, komen de teamleider en examencommissie in beeld. Zij gaan vervolgens met je in gesprek en besluit of je alsnog uitstel van de deadline krijgt, er sprake is van een onregelmatigheid of je een vierkant rooster krijgt totdat de opdracht alsnog is ingeleverd. Dit kan ertoe leiden dat je het cijfer 1 krijgt voor de opdracht.

Doubleren en zakken

Voor leerlingen die blijven zitten of gezakt zijn en terugkomen naar het Revius, geldt dat alle cijfers en beoordelingen komen te vervallen. Voor praktische opdrachten uit het PTA kan een uitzondering gemaakt worden wanneer de sectie dat bepaalt en jij daarmee akkoord gaat. Wanneer je blijft zitten of terugkomt naar het Revius kan het zijn dat het PTA aangepast is waardoor je een PTA-onderdeel moet inhalen.

Wanneer je een vak zonder centraal examen al afgerond hebt, wordt vrijstelling verleend wanneer een eindcijfer voor een vak een 6.5 of hoger is.

Het gaat hierbij om de volgende vakken:

Mavo 3	Havo 4	Havo 5
CKV	CKV	Levensbeschouwing
Maatschappijleer	Maatschappijleer	Spaans

Vwo 4	Vwo 5	Vwo 6
CKV Maatschappijleer WON	Levensbeschouwing	NLT Wiskunde D Spaans

Examencommissie

Als je het niet eens bent met de afname of beoordeling of gang van zaken bij een (school)examen dan kan je een bezwaar of verzoek indienen bij de examencommissie. Hiervoor bestaan twee verschillende formulieren die je op de website kunt vinden. Je vult het juiste formulier in en stuurt dit naar de eindexamensecretaris van jouw afdeling. Een bezwaar kan tot uiterlijk twee weken na het voorval of bekenmaking van het cijfer ingediend worden. De examencommissie onderzoekt of jouw bezwaar of verzoek gegrond is waarbij er een gesprek met jou kan plaatsvinden. Vervolgens vergadert de examencommissie over de verschillende bezwaren en verzoeken en bepaalt of deze ingewilligd worden of niet. Uiterlijk twee dagen na deze vergadering neemt de examensecretaris contact met je op. Deze beslissing wordt bewaard in je dossier in SOM. Mocht je het niet eens zijn met het antwoord van de examencommissie, dan kun je een bezwaar indienen bij de rector. Wel moet er dan een goede reden zijn zoals nieuwe informatie die niet door de examencommissie is gewogen.

Gang van zaken bij het schoolexamen

- Zorg dat je op tijd bent. We vragen je minstens 10 minuten van tevoren aanwezig te zijn. Ga het leerplein nog niet op voordat de bel is gegaan zodat de andere toetsen en/of lessen ongestoord afgerond kunnen worden.
- Je mag een pen, potlood, flesje water, een woordenboek Nederlands en bij het vak waarvoor dat nodig is je BINAS en/of (grafische) rekenmachine meenemen. Welk hulpmiddel je bij welke toets mag gebruiken staat in het PTA. Ook een leesboek is handig voor als je eerder klaar bent met je toets. Deze leg je naast je tafel op de grond.
- Je jas, tas en telefoon mogen **niet** mee het lokaal in. Ook je iPad, je horloge en je etui mogen niet mee en horen in je kluis. Het bij je hebben van een telefoon of horloge kan bij het examen tot uitsluiting leiden dus het is goed om hier nu alvast aan te wennen. Bij een schoolexamen wordt dit gezien als een onregelmatigheid. Telefoons op het laatste moment nog op het plein leggen of bij K.2.01 inleveren is **geen** optie.
- Het dragen van een koptelefoon of (draadloze) oordopjes is niet toegestaan. Het dragen van niet- elektronische geluiddempende oordoppen wel
- Noteer bovenaan de toets (naast je naam) het aantal pagina's dat je inlevert en nummer elke pagina. Dus 1/12, 2/12, 3/12 etc.. Zet ook op iedere pagina je naam. Je bent zelf verantwoordelijk voor het inleveren van al jouw werk. De surveillant tekent af dat je je werk allemaal hebt ingeleverd. Als je werk uit meerdere papieren bestaat, moet je deze even in elkaar steken en zo het hele pakketje inleveren.
- Je mag niet met potlood schrijven (uitgezonderd hiervan zijn grafieken en tekeningen) Ook het gebruik van Tipp-Ex (of iets vergelijkbaars) is niet toegestaan.
- Als je eenmaal je werk en opgaven hebt ingeleverd en de ruimte hebt verlaten, mag je niet meer worden toegelaten. Dus ook niet als je buiten het lokaal constateert dat je niet alle opgaven hebt gemaakt.
- Ben je aan een toets begonnen, dan geldt de toets als gemaakt, ook als je eerder stopt omdat je jezelf niet goed voelt. Je kunt je later niet beroepen op het feit dat je eigenlijk ziek was en toch hebt geprobeerd de toets te maken.
- Tijdens een toets van 60 minuten blijf je, als je eerder klaar bent, in het lokaal. Zorg daarom voor een lees- of studieboek.

- Bij een toets van 120 minuten mag je na 60 minuten (of langer) weg. De laatste 15 minuten van een 120 minuten toets mag je het lokaal niet meer verlaten tot de toetstijd voorbij is. Dit is om onrust in het lokaal te voorkomen. Als je het lokaal verlaat, ben je stil ook op de gang en verlaat je zo snel mogelijk het leerplein.

Gebruik van ChatGPT en andere AI

Het is niet toegestaan om bij onderdelen van het schoolexamen AI te gebruiken, tenzij dit expliciet in de opdracht opgenomen is. Dit geldt ook voor AI's die afbeeldingen genereren. Als je toch AI gebruikt, dan wordt dit gezien als een onregelmatigheid (zie verderop) en kan er een maatregel opgelegd worden.

Herkansingsregeling

Het is mogelijk om een schoolexamen te herkansen volgens de herkansingsregeling. Een herkansing gaat over dezelfde stof als de oorspronkelijke toets en heeft dezelfde omvang. Na het maken van een herkansing geldt dat het hoogst behaalde cijfer blijft staan.

Voor mavo 3 / havo 4 / vwo 4 en 5 geldt het volgende:

Na toetsweek 4 bestaat de mogelijkheid om één herkansbaar schoolexamen (SE) te herkansen uit het afgelopen schooljaar.

N.B. Voor een kleine groep leerlingen in vwo 5 met 2 uit de volgende 4 vakken - wiskunde D, NLT, Latijn of Grieks- geldt dat zij een tweede herkansing kunnen maken na toetsweek 4. Deze herkansing moet wel ingezet worden voor één van voorgenoemde vakken.

Voor mavo 4 / havo 5 / vwo 6 geldt het volgende:

Je mag na de derde toetsweek 2 herkansbare schoolexamens herkansen. Je kunt hiervoor een keuze maken uit alle herkansbare schoolexamens die dat jaar zijn afgenomen. Het is daarbij niet toegestaan om twee schoolexamens van hetzelfde vak te herkansen (wiskunde B en wiskunde D gelden hierbij als twee verschillende vakken).

Onregelmatigheden

Wanneer iets niet gaat zoals het hoort bij een schoolexamen dan wordt dit een onregelmatigheid genoemd. Denk hierbij aan: afkijken, fraude bij een PO, een telefoon bij je hebben bij een schoolexamen en het hebben van spiekbriefjes of tekst in je BINAS of woordenboek. Na het vaststellen van de onregelmatigheid (door bijvoorbeeld de surveillant) wordt dit gemeld bij de examencommissie. De examencommissie komt vervolgens met een voorstel waarna de rector een uitspraak doet.

De volgende maatregelen kunnen genomen worden:

- Het toekennen van het cijfer 1,0 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
- Het ontzeggen van deelname of verdere deelname aan één of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen
- Het ongeldig verklaren van één of meer toetsen van het al afgelegde deel van het schoolexamen of centraal examen
- Het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in de door de rector aan te wijzen onderdelen.

Ben je het niet eens met de uitspraak van de rector dan bestaat de mogelijkheid om hiertegen in beroep te gaan bij de CVO-groep. Zie hiervoor artikel 1.6 in het examenreglement.

Lichamelijke opvoeding

Je bent verplicht om deel te nemen aan de lessen Sportoriëntatie. Als je door omstandigheden langere tijd (6 weken of meer) niet mee kunt doen, moet je een verzoek tot ontheffing indienen bij de examencommissie. Voor korter durende blessures wordt een andere oplossing gezocht. In beide gevallen kan een vervangende opdracht gegeven worden. Gemiste lessen kunnen in de toetsweek worden ingehaald. Je bent zélf verantwoordelijk voor het inhalen van lessen en opdrachten. Je kunt je daarvoor melden bij je docent.

Bijlage 1: Woordenlijst

Belangrijke termen

In dit overzicht vind je op alfabetische volgorde de belangrijkste termen die in het examenreglement en het PTA staan en door de docenten gebruikt zullen worden.

- **Blokkadedagen** – de dagen voorafgaand aan de toetsweek. Op deze dagen krijg je geen toetsen en PO's zodat je je leerwerk voor de toetsweek goed kunt plannen. Er kan op blokkadedagen nog wel nieuwe stof worden behandeld.
- **Centraal schriftelijk examen** – de examens aan het eind van je laatste leerjaar. De cijfers voor het centrale examen bepalen 50% van je eindcijfer.
- **Combinatiecijfer** – het combinatiecijfer is op havo en vwo opgebouwd uit meerdere vakken. De exacte samenstelling van de vakken vind je in de handleiding
- **Examenreglement** – de verzameling van regels waarin is vastgesteld hoe de examens verlopen, wat de procedures zijn bij klachten e.d.
- **Handelingsdelen** – (onderdelen voor bepaalde) vakken waaraan je moet voldoen om over te gaan of te slagen.
- **Herkansing** – een aantal SE-toetsen is herkansbaar. De herkansingsregeling vind je in het examenreglement
- **Profielwerkstuk (PWS)** – groot werkstuk waaraan je begint in voorlaatste leerjaar / voorexamenjaar en dat je afrondt in het examenjaar. Je presenteert het werkstuk aan de docenten en aan je ouders. Het eindcijfer telt (voor havo en vwo) mee in het combinatiecijfer (zie hierboven).
- **PO** – Praktische Opdracht(schoolexamen)
- **PTA** - Programma van Toetsing en Afsluiting. Hierin kun je precies zien welke toetsen meetellen voor het schoolexamen en wat de weging hiervan is.
- **Schoolexamencijfer (SE)** – het eindcijfer van alle schoolexamens (SE's) die je hebt gemaakt (mondeling (M), schriftelijk (S) of praktisch (P)). Het schoolexamencijfer bepaalt 50% van het eindcijfer.
- **Schoolexamenvak** – vak dat alleen een schoolexamen (SE) kent en geen Centraal Examen (CE). Het schoolexamencijfer bepaalt dus 100% van het cijfer op je diploma. Het gaat hier om: Spaans, Wiskunde D en Natuur, Leven en Technologie (NLT).
- **Slaag-/zakregeling** – de norm voor het wel of niet halen van je diploma.
- **Toetsweek** – week waarin je toetsen en schoolexamentoetsen maakt. Er is dan verder geen les.
- **Weging** – percentage dat een toets meeweegt in het eindcijfer.

Bijlage 2: Namenlijst contactpersonen

Voorzitter examencommissie

Dhr. I. Havelaar

i.havelaar@reviousdoorn.nl

Mavo

Afdelingsleider mavo: Mw. K. van Rijswijk

k.vanrijswijk@reviousdoorn.nl

Eindexamensecretaris: Mevr. E. van Schoonhoven

e.vanschoonhoven@reviousdoorn.nl

Havo

Afdelingsleider havo 3, 4 en 5: Mw. I. Gaastra

i.gaastra@reviousdoorn.nl

Eindexamensecretaris: Mevr. E. van Schoonhoven

e.vanschoonhoven@reviousdoorn.nl

Vwo

Afdelingsleider vwo 3 en 4: dhr. J. Knetsch

j.knetsch@reviousdoorn.nl

Afdelingsleider vwo 5 en 6: Dhr. L. Egberts

l.egberts@reviousdoorn.nl

Eindexamensecretaris: Dhr. I. Havelaar

i.havelaar@reviousdoorn.nl